

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

Першыя выпускнікі ліцэя МУС

СТАР. 5

Чым небяспечны стрэс

СТАР. 9

Савецкі Мядзведзь

СТАР. 11

29 ЧЭРВЕНЯ 2016 г.

СЕРАДА

№ 122 (28232)

Кошт 2400 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Парламенцкі дзённік

ЗАКОНАПРАЕКТЫ САЦЫЯЛЬНАЙ НАКІРАВАНАСЦІ

Учора на дзявятай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу абмяркоўваўся шэраг пытанняў, звязаных з праектамі законаў аб нарматыва-прававых актах, удасканаленні ў галіне ветэрынарнай дзейнасці і жылёлагадоўлі, аб сацыяльнай абароне сірот, аб пытаннях вымушанай міграцыі, барацьбы з карупцыяй, аб удасканаленні сістэмы органаў пракуратуры, а таксама па пытаннях супрацьдзеяння незаконнаму абароту наркатычных і псіхатропных сродкаў.

Як адзначыла намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі Тамара КРАСОЎСКАЯ, законапраект «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон «Аб гарантыях па сацыяльнай абароне дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асоб з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў» з'яўляецца значным і вельмі важным для рэгулявання тых права-адносін, якія складваюцца ў гэтай катэгорыі грамадзян. Дзякуючы новым дапаўненням Закон будзе рэгуляваць жыллёвыя пытанні, якія звязаныя з правам прадастаўлення такім грамадзянам сацыяльнага жылля. У Законе будзе сфармулявана палажэнне, згодна з якім гэтых грамадзян, што прыбываюць на сваё першае працоўнае месца, забяспечаць сацыяльным жыллём да будаўніцтва свайго ўласнага жылля. Яно прадастаўляецца на пяць гадоў і пасля гэтага тэрміну, пры неабходнасці пераходзіць у статус арэнднага. Такім чынам, гэтая катэгорыя грамадзян ураўноўваецца ў сферы жыллёва-прававых адносін з усімі астатнімі членамі грамадства.

Таксама ў ранейшай рэдакцыі Закона дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобы з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў атрымлівалі матэрыяльную падтрымку ад дзяржавы ў выглядзе абутку, адзення, некаторых бытавых прыладаў і грашовай дапамогі для іх лепшай сацыялізацыі да 23 гадоў. Згодна з новай рэдакцыяй прынята рашэнне, у якім па дасягненні 23 гадоў названая катэгорыя грамадзян будзе працягваць карыстацца ўсталяванымі льготамі пры ўмове атрымання адукацыі на дзённай форме навучання.

Згодна з законапраектам «Аб нарматыва-прававых актах Рэспублікі Беларусь» нарматывыя прававыя акты ў краіне плануецца ацэньваць з пазіцыі ўздзеяння на прыватны бізнес.

Асобным элементам прагназавання наступстваў прыняцця (выдання) нарматывага прававога акта, згодна з законапраектам, стане ацэнка, якая рэгулюе ўздзеянне на ўмовы для вядзення прад-прымальніцкай дзейнасці. Праекты дакументаў будучы прававарацця з мэтай выяўлення палажэнняў, якія ўсталяваюць залішнія абавязкі, забароны і абмежаванні, неагрунтаваныя выдаткі для суб'ектаў прадпрымальніцтва.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

Выбары-2016

Кандыдаты ў дэпутаты змогуць купіць эфірны час, а прэтэндэнтаў без даходаў абавязуць указаць крыніцу сродкаў існавання

Кандыдатам у дэпутаты створаны не горшыя ўмовы, чым на прэзідэнцкіх выбарах, заверыла Лідзя ЯРМОШЫНА, старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі Беларусі на ўчарашнім пасяджэнні ЦВК.

5 эфірных хвілін у рэйтынжавы час

Бясplatна размясціць свае перадвыбарныя праграмы кандыдаты змогуць у рэспубліканскіх выданнях: «Звязда», «Народная газета», «Рэспубліка», буйных абласных газетах і «Вячэрнім Мінску». Апошні дзень прадстаўлення тэксту перадвыбарнай праграмы кандыдата ў дэпутаты — 21 жніўня.

З 15 жніўня па 2 верасня кандыдаты атрымаюць па 5 хвілін эфірнага часу ў прайм-тайм: з 19 да 20 гадзін вечара на канале «Беларусь 3» і з 7 да 8 раніцы — на «Радзё-Мінску».

— Першапачаткова планавалася, што кандыдаты выступяць на тэлеканале «Беларусь 2», аднак у гэты час па ім будучы транслявацца Алімпійскія гульні, таму

прадставіць столькі эфірнага часу канал не зможа, — адзначыла Алена ДМУХАЙ-ЛА, член апарату ЦВК. — «Беларусь 3» — канал, даступны ўсім гледачам і арыентаваны на вялікую аўдыторыю, таму для кандыдатаў гэта будучы добрыя ўмовы.

Кандыдаты Мінскай вобласці змогуць скарыстацца эфірам канала СТБ і радыё «Мінская хваля», прэтэндэнты на дэпутацкі мандат у іншых рэгіёнах могуць звярнуцца на мясцовыя тэле- і радыёстанцыі. На тэледаванні кандыдатам таксама даецца па 5 хвілін. Час трансляцыі выступленняў вызначаць жараб'ёўка, якую правядуць акруговыя выбарчыя камісіі. Кандыдат можа адмовіцца ад удзелу ў тэледавацтвах або даслаць на іх замест сябе давераную асобу.

Набыць дадатковы эфірны час у друкаваных СМІ і на каналах радыё і тэлебачання кандыдаты змогуць за грошы са сваіх выбарчых фондаў.

— Мы спецыяльна стараліся прыняць рашэнне па гэтым пытанні раней, каб тыя, хто ў бліжэйшыя дні пачне вылучацца, валодалі інфармацыяй пра тое, што іх чакае наперадзе і якія выступленні яны павінны рыхтаваць, — дадала Лідзя Ярмошына.

Назіральны савет будзе сачыць за агітацыяй у СМІ

На пасяджэнні зацвердзілі склад Назіральнага савета па кантролі за выкананнем правілаў правадзення перадвыбарчай агітацыі ў СМІ. Усе кандыдаты ў гэты орган былі вылучаны Міністэрствам інфармацыі і маюць вопыт работы ў СМІ.

— Назіральны савет — часовы кансультацыйны орган, які ўпершыню ствараўся, каб даваць экспертныя заключэнні для Цэнтрвыбаркама, таму што сталі з'яўляцца скаргі аб прыцягненні СМІ падчас выбарчай кампаніі. Спачатку ён задумваўся толькі на перыяд перадвыбарчай агітацыі, аднак мы павялічваем тэрмін яго работы, пакуль будучы вылучацца кандыдаты ў дэпутаты. Савет будзе сачыць, каб у СМІ не было дадаснай агітацыі ў падтрымку каго-сьці, — засведчыла старшыня ЦВК.

Старшынёй савета стаў Ігар Луцкі, першы намеснік міністра інфармацыі. Пасяду яго намеснік заняў Сяргей Свєркуноў, намеснік старшыні Беларускага саюза журналістаў. Сакратаром назіральнага органа прызначана Кацярына Дубінская, генеральны дырэктар агенцтва «Мінск-навіны».

За заніжэнне даходаў могуць адмовіць у рэгістрацыі

На пасяджэнні ЦВК зацвердзілі таксама пытанні, што тычацца даходаў і маёмасці прэтэндэнтаў у Палату прадстаўнікоў.

Кандыдаты ў дэпутаты павінны падаць дэкларацыю пра даходы за мінулы год і сведчанні пра маёмасць, якая маецца ў іх уласнасці на дату падачы заявы. Упершыню пры правадзенні парламенцкіх выбараў кандыдаты, якія не маюць даходаў, павінны будучы указаць крыніцу сродкаў свайго існавання.

Калі пры правярцы сведчанняў пра даходы кандыдата (на гэта даецца тры календарныя дні) высветліцца, што сума яго дабытку зніжана больш як на 20% або ў дэкларацыі ўтоена пэўная маёмасць, гэта можа стаць падставай для адмовы кандыдату ў рэгістрацыі.

Пры гэтым падставай для адмовы не лічыцца, напрыклад, згядванне даходаў у выглядзе аплаты кошту пущэвак, атрымання ў прафсаюзе яго членамі, або матэрыяльнай дапамогі.

Ірына СІДАРОК. sidarok@zviazda.by

Спадчына ў законе

НЕ НАШКОДЗЬ

Новая рэальнасць аховы артэфактаў

Адны чакалі яго з вялікай нецярплівасцю, другія баіліся. Хтосьці думаў, што ён дапаможа ўратаваць тое, што яшчэ магчыма, і нарэшце выправіць сітуацыю. Іншыя ж сцвярджалі, што гэта перакоры ім кісла-род... Тым не менш Указ Прэзідэнта №485 «Аб удасканаленні аховы археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў» быў падпісаны ў сакавіку гэтага года. Цяпер ужо не атрымаецца беспакарана хадзіць па палях, імкнучыся знайсці свой скарб ці хоць бы каштоўную манетку. Каб пасля прадаць іх на інтэрнэт-аукцыёне і назаўсёды страціць для гісторыі і культуры краіны...

Адначасова самастойнага прыборнага пошуку ўсё адно імкнучыся вынайсіць спосаб для таго, каб займацца сваімі «даследаваннямі». Ці бываюць капальнікі «белымі», ці магчыма іх супрацоўніцтва з прафесійнымі навукоўцамі? Што рабіць, калі маеш багатую нумізматyczną калекцыю і непакоішся за яе далейшы лёс?.. Гэтыя і многія

Адзін з карыстальнікаў партала metalaposhuk.by раскавае, што, калі бацька падарыў яму металалужальнік, абцяжы адкупіць яго. І слова сваё стрымаў дзякуючы гэтай залатой пірэ-сцёнку, знойдзенаму на радзіме дзеда. «Даведаўшыся яго кошт, крычаў таксама», — адзначае капальнік.

ларусі Вадзім КОШМАН, загадчык вучэбнай лабараторыі музейнай справы гістарычнага факультэта БДУ, навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гістарычнага музея Віталій СІДАРОВІЧ, метадыст па музейна-і аховай гісторыка-культурнай спадчыны Ашмянскага раённага цэнтру культуры Сяргей ЖЫЛІК, а таксама амаатар прыборнага пошуку, калекцыянер-нумізмат з 20-гадовым стажам Руслан ВЕРАМЕЙ.

СТАР. 7

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Турцыя перадумала плаціць за збіты Су-24

Прэм'ер-міністр Турцыі Біналі Іылдырым заявіў аб адмове ў выплате кампенсацыі Расіі за збіты Су-24. «Аб кампенсацыі гаворкі не было, Турцыя толькі прынесла свае прабачэнні», — заявіў кіраўнік урада. Іылдырым таксама паведаміў, што зараз вядзецца судовы разбор у адносінах да асобы, якая, як мяркуецца, вінаватая ў гібель расійскага пілота Алега Пешкава. Раней кіраўнік турэцкага Кабінета заявіў у эфіры тэлеканала ТРТ пра гатоўнасць Анкары выплаціць кампенсацыю за знішчэнне расійскага бамбавіка Су-24.

Петыцыю аб паўторным рэферэндуме падпісалі 3 млн брытанцаў

Жыхары Вялікабрытаніі, не згодныя з вынікамі плебесцыту, на якім крыху больш за палову ўдзельнікаў выказалася за выхад краіны з Еўрасаюза, збіраючы подпісы аб паўторным рэферэндуме. Падпісанты выступаюць за абвясчэнне незалежнасці Лондана ад краіны і хочучы падаць заяўку на ўступленне горада ў ЕС. Свае подпісы пад дакументам паставілі ўжо звыш 3 млн чалавек. Яны настойваюць на тым, што калі на рэферэндуме яўка была ніжэй за 75%, а таксама «за» ці «супраць» прагаласавалі менш за 60%, то трэба праводзіць паўторнае апытанне. Адзначаецца, што для разгляду звяроту неабходна мінімум 100 тыс галасоў. Таму ўлады Вялікабрытаніі павінны на петыцыю адраагавачы.

У Грузіі адмянілі абавязковую прызыў у войска

У Грузіі адмянілі абавязковую службу ў войску. Адпаведны загад падпісала міністр абароны Грузіі Ці-націн Хіташлі, паведамляе «Навіны-Грузія». Адмяненне абавязковай вайсковую службу планавалі ў 2017 годзе. Міністр паставіла свой подпіс на загадзе падчас сустрэчы з грузінскімі і замежнымі журналістамі, дзе прадставіла дадавую справядачу аб сваёй рабоце. «Адным з маіх абцяжанняў на пасадзе міністра абароны было скасаванне абавязковага прызыву. Служба ва Узброеных сілах Грузіі — гэта годны занятка, і ўсе павінны хацець служыць. А хто не хоча, мы прымушам не будзем», — сказала міністр.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

15 хвілін фізічнай актыўнасці здольныя падоўжыць жыццё пажылым

Супрацоўнікі ўніверсітэцкай бальніцы Сэнт-Эн-Эн-эна высветлілі: 15 хвілін фізічнай актыўнасці ў дзень дастаткова, каб знізіць рызыку заўчаснай смерці. Даследчыкі прааналізавалі даныя 1011 чалавек з Францыі ва ўзросце 65 гадоў, а таксама 122 417 добраахвотнікаў з розных краін ва ўзросце 60 гадоў. За ўдзельнікамі назіралі каля 10 гадоў. Рызыка смерці зніжалася пры ўзрастанні ўзросту фізічнай актыўнасці. Так, у пажылых людзей з нізкімі (эквівалент 15 хвілін хуткай хадзішці), сярэднімі і высокімі ўзроўнямі фізічнай актыўнасці рызыка заўчаснай смерці аказалася адпаведна на 22%, 28% і 35% ніжэй, чым у неактыўных удзельнікаў.

КОРАТКА

Базавая велічыня пасля дэнамінацыі ўстаноўлена ў памеры ВР21 з 1 ліпеня бягучага года.

Місія Міжнароднага валютнага фонду правяла інтэрв'ю да мадэлі Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень», прынятай у ім сістэме кіравання, рэферэнцый і ўмоў работы, што прадастаўляюцца рэзідэнтам і інвестарам.

Беларусь увяла часовую забарону на рух аўтатранспарту ў пункце пропуску «Дамачава» («Славацічы») на граніцы з Польшчай. Такая мера прынята ў сувязі з аварыйным станам аўтамабільнага моста цераз раку Заходні Буг у пункце пропуску.

Ноччу 1 ліпеня з 2.00 і да аднаўлення працаздольнасці АІС «Разлік» (прыкладна ў 6.00) мытныя плаціжы будуць прымацца толькі наяўнымі ў рэжыме разавых плаціжы без сплання ўзнагароджання з плацельшчыка.

Інсpekцыя шэрагу рыбных прадпрыемстваў Беларусі, закрытых для паставак у Расію, не выявіла значных недахопаў.

Паветраныя ахоўнікі лесу

Сёлетні цёплы сезон ужо можна назваць парадаксальным. Ажно да трэціх дэкады чэрвеня пратрымалася спрыяльная для лясоў пажарабяспечная абстаноўка. Але цяпер ртутны слупок тэрмометра пайшоў уверх, б'ючы рэкорды, ападкаў стала меней, і таму на патруляванне 9 мільёнаў гектараў беларускіх лясоў штодзённа адпраўляюцца лётчыкі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Карэспандэнты «Звязды» сустрэліся з намеснікам начальніка авіяцый па авіяцыйнай ахове лясоў аварыйна-ратавальнай установы «Авіяцыя» МЧС Беларусі Анатолем КРОТАВЫМ і даведаліся пра сакрэты працы ратавальнікаў у небе.

Тэхніка правярана часам

Кожны дзень да авіятараў паступаюць спецыяльныя зводкі з Белгідрамета. Яны ўяўляюць

сабой карту, на якую нанесены класы пажарнай небяспекі. Штодзённае патруляванне неба над лясамі пачынаецца ад трэцяга класа. Пасля гэтага распрацоўваецца маршрут будучага палёту, які абавязкова ўзгадняецца са спецыяльным цэнтрам, які базуюцца ў Нацыянальным аэрапорце «Мінск»: менавіта там вызначаюць свабодныя паветраныя калідоры.

У паветры падчас назірання экіпаж праводзіць 4 гадзіны. Час вялікі, і камфорт палёту мусіць быць як мага менш залежны ад умоў надвор'я. На ўзбраенні авіятараў МЧС стаіць тэхніка, якая зарэкамендавала сябе вельмі даўно, да таго ж яна лёгка ў абслугоўванні і рамоне. Гэта верталётны савецкай і расійскай вытворчасці Мі-2, Мі-8, Мі-26, а таксама французскія АС-350. Не співаючы дагэтуль і легендарныя «кукурузнікі» АН-2. А ўсяго ў краіне працуюць дзесяць авіяцыйных аддзяленняў.

СТАР. 2

